

Понад 335 мільйонів євро — така остаточна сума, яку збрала друга конференція донорів Чорнобильського фонду «Укриття» в Берліні. Усього перша і друга донорські конференції, з урахуванням українського матеріалізованого внеску в 50 мільйонів доларів, збрали 715 мільйонів доларів. Це понад 90 відсотків суми, необхідної для проведення будівельних робіт на об'єкті «Укриття». Загалом вартість проекту «Укриття» оцінена в 768 мільйонів доларів. Зібрані кошти надходять у Чорнобильський фонд поетапно протягом 2001-2003 років.

Як відомо, чорнобильський фонд «Укриття», створений при рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку для фінансування проектів у рамках міжнародного плану першочергових робіт по переведенню об'єкта «Укриття» у безпечний стан. Організаторами конференції виступають уряди країн «великої сімки» і Європейського Союзу, які, згідно з Меморандумом про взаєморозуміння щодо дострокового виведення Чорнобильської станції з експлуатації, підписаними з Україною у 1995 році, погодилися нада-

чі кілька років можна вести повномасштабну реалізацію проекту вцілому. Недобір коштів, близько 45-50 міль-

ростанцій після виведення 15 грудня з експлуатації третього реактора Чорнобильської станції компенсуючим орга-

говорів з Прем'єр-міністром України Віктором Ющенком міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер. Він

Прем'єр-міністр України Віктор ЮЩЕНКО під час робочої поїздки на ЧАЕС

іонів доларів, на думку глави українського уряду, не є фінансовою проблемою. (Як свідчить досвід першої конференції, після її завершення упродовж п'яти-шести місяців додатково надійшло

нічним паливом — вугільним, газовим або мазутним. Під час переговорів Віктора Ющенка з представниками Європейського банку реконструкції і розвитку були узгоджені терміни підготовки про-

також відзначив готовність німецької сторони взяти участь у реалізації низки проектів в українській неядерній енергетиці. Водночас він наголосив, що ФРН дотримується позиції не будувати і не сприяти будівництву об'єктів ядерної енергетики за кордоном. На відміну від Німеччини, Франція заявила про готовність продовжувати фінансування робіт по добудові реакторів на Хмельницькій та Рівненській АЕС, і підтримувати формування енергетичного сектора України.

У загальних рисах позицію Євробанку висловив в інтерв'ю журналістам його виконавчий директор від України в ЄБРР Юрій Полунєєв. За його словами, банк неодноразово давав зрозуміти Україні, що фінансуватиме добудову блоків на Хмельницькій і Рівненській АЕС лише за умови відповідності проекту міжнародним критеріям, визначеним для ядерної енергетики. Хоча, на думку Юрія Полунєєва, останнім часом у цій сфері «досягнуто серйозного прогресу», проблемі фінансування добудови енергоблоків Євробанк обставляє цілою низкою умов, у тому числі й дещо віддалених від Чорнобильської тематики. Зокрема, за словами Юрія Полунєєва, проект добудови має відповідати принципу найменшої вартості, тобто бути більш дешевим і ефективним, ніж альтернативні проекти створення потужностей, що компенсують закриття ЧАЕС. За висловом Юрія Полунєєва, справа не в конкретних сумах, а в результатах багатовекторного аналізу на основі математичної моделі, в яку вкладаються теми зростання економіки, енергоспоживання, вартість палива, ціни альтернативних проектів. Крім того, проект має бути самоокупним, для чого потрібно реформувати енергоринок і підвищити його ліквідність, значно збільшивши надходження коштів від споживачів електроенергії енергогенеруючим компаніям. Вважається, що в цьому плані також досягнуто істотного прогресу, законодавчу основу для якого створило прийняття поправок до закону про електроенергетику. Ще одна вимога — відповідність нормам екологічної і ядерної безпеки. З цього приводу було проведено кілька міжнародних аудитів, у результаті яких експерти дійшли висновку, що при модернізації двох блоків у рамках міжнародного проєкту за участю Євробанку та інших зацікавлених структур

БЕЗ'ЯДЕРНА УКРАЇНА: ЕНЕРГЕТИЧНЕ ПРОДОВЖЕННЯ?

ти Україні допомогу в переведенні об'єкта «Укриття» у безпечний стан. Міжнародний план передбачає його будівельну і фізичну стабілізацію, підвищення безпеки і підготовку до вилучення із зруйнованого блока залишки ядерного палива. На сьогодні, згідно з цим планом, проведено ремонт вентиляційної труби, у зв'язку з аварійним станом якої існувала загроза її падіння, здійснено ремонт аварійних будівельних конструкцій, на які спирається дах «саркофага», проводяться підготовчі роботи по ремонту інших будівельних вузлів.

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, який очолював українську делегацію на

близько 30-40 мільйонів доларів. Колишній міністр екобезпеки Юрій Костенко також вважає, що зібраної суми достатньо для проведення робіт на «саркофазі» упродовж 5-7 років. Кажучи вцілому про реалізацію запланованих заходів, він наголосив, що деякі програми не мають поки що детального коштоспису, тож остаточна загальна вартість проекту може бути збільшена.)

Підсумки другої конференції донорів, вважає Прем'єр-міністр України, дають можливість Україні перейти від проблеми фінансування і реалізації проекту «Укриття» до теми створення компенсуючих потужностей, які дали б

екту про створення міжнародного фонду для завершення будівництва двох енергоблоків — на Рівненській і Хмельницькій АЕС. Як повідомив глава уряду, сформовано календарний план реалізації цього проекту. Фонд фінансуватиметься на солідарній основі. Його кошти базуватимуться на коштах Євробанку, а також складатимуться з корпоративних грошей і надходжень з інших джерел. За деякими оцінками, для робіт по консервації Чорнобильської атомної станції та добудови двох компенсуючих енергоблоків потрібно близько 2 мільярдів доларів.

Як відомо, офіційний Берлін виділив кошти тільки на

Дезактиваційні роботи на об'єкті «Укриття» тривають...

берлінській конференції, назвав її успішною. Він погодився з думкою, що досягнуто фінансове наповнення фонду дасть змогу відразу ж почати роботи на об'єкті і в найближ-

зможу безболісно вивести Чорнобильську атомну електростанцію з експлуатації. Нині актуальним стає формування фінансового ґрунту для забезпечення теплових елект-

реструкцію «саркофага», але відмовляється фінансувати ядерний проєкт. Німеччина виконає всі зобов'язання по фінансуванню об'єкта «Укриття», заявив у ході пере-

вони відповідатимуть необхідним стандартам. Залишилося розв'язати фінансові аспекти проблем.

Проте, як заявив під час зустрічі з журналістами газети «Сьогодні» Віктор Ющенко, з наявних в Україні можливостей найшвидшою, найкоротшою і самодостатньою альтернативною закриттю Чорнобильської атомної електростанції є добудова двох блоків на Рівненській і Хмельницькій станціях. Енергоблоки, на будівництво яких витрачено 3 мільярди доларів, мають в середньому 90-відсоткову готовність. На думку глави уряду, сформувати, забезпечити паливом і запустити в експлуатацію будь-який інший блок-мільйонник нерентабельно, й тому добудова — найоптимальніший вибір з погляду технічного й економічно-

го. Німеччина відмовилася від розвитку ядерних програм, сказав прем'єр, але тією, яка у неї є, вона керуватиметься 25 років. Ми також керуємо цією програмою і вже закрили три блоки на ЧАЕС, однак сьогодні питання стоїть про компенсуючі потужності. Тому для України добудовування блоків з тактичної точки зору єдино правильна логіка.

P. S. Тему створення компенсуючих потужностей буде порушено під час консультацій у Лейпцігу 11-12 липня, які проведуть Президент України Леонід Кучма і канцлер ФРН Герхард Шрöder.

Валерій ВАСИЛЬЄВ.
Фото Миколи ПЕТРИЧЕНКА
і Володимира КОСТЕНКА